

JUGOSLAVJANSKI

STENOGRAF.

IZDAVATELJ I UREDNIK

ANT. J. BEZENŠEK.

Izdaje se vsaki mesec 20. dne.
 Redakcija i administracija:
 v Petrinjskej ulici br. 21/365.

Stoji na celo leto 2 for. 50 n.,
 na pol leta 1 for. 30 novč.
 Rókopisi se ne vraćajo.

Stenografija i pedagogija.

VII.

Izterpivši do dna materijal i razloge spadajuće na naš zadatak, primaknuti nam se je zaključku.

Pozoran čitaoc mogao se je diljem razprave uvjeriti, da smo vjerni ostali pedagogičnomu zahtjevu glede naučnoga predmeta. Mi nismo stenografije radi njezine velike praktične korišti bombastičnim frazama preporučali, kao što se preporučaju svi novovječni koristonosni izumi. To nam se je činilo suvišno; o koristi, naime o praktičnoj koristi stenografije, govorilo se je već mnogo, tako, da je taj predmet već posve izerpljen. Ali pred pedagogičkim, strogo pedagogičkim tribunalom dosada još stenografije vidili nismo, premda je tu ono mjesto, gdje bi valjalo najprije povesti rieč. Zaludo bo čete izticati praktičnu korist stenografije, jer radi samoga tega svojstva joj se do vieka neće vrata u ciklus naučnih predmetâ otvoriti. Trebalo je indi i ono latentno svojstvo stenografije, naime moralnu djelotvornost ili-ti pobudjivanje mnogostranoga duševnoga mara iztaknuti, ako hoćemo, da stenografija zauzme kao pravomoćnica dično mjesto medju naučnimi predmeti. To je bila namjera pisca ove razprave. — „Nemo judex in propria causa“, pa zato ni ja neću govoriti o vriednosti te razprave. Premise su iztaknute, iz njih se mora prije ili kašnje roditi zaključak istoga duha, kojim su i one same zadahnute. Sofistika morala bi biti u najbjujnijem cvjetu, ako bi htjela iz njih parasilogizam stvoriti.

Znajući, da će stenografija prije ili kašnje doći do svoga prava, pokušati ćemo još provesti ju kao radilicu svimi razredi srednjih učilišta.

Kada već pozvani gostovi sjede liepo nanizani oko stola vršeći svoje dužnosti, neugodno je, ako još kakav zaostali gost

pridodje. Sad je treba dići i pomaknuti se, da nadošli dobije mjesto. Tako je i s naučnimi predmeti: i ti su već, reč bi, hermetično zaposjeli stol. Primiće se eto iz daleka novi gost — stenografija; — kamo s njim? I on je pozvan k tomu stolu, te ima pravo sesti za-nj kao i svi ostali. Doduše malo je — ne svojom krijevnom — kasnije došao, ali što zato? Početi će kasnije od onih uživati svoje pravo. Gdje i kako, o tom slijedeći put.

M. Vamberger.

(Konac sledi.)

Debatno pismo.

(Dalje.)

Sintaksa.

§. 1. Sintaksa je nauka ob uvjetih, pod kojima se smiju česti stavka pokračivati.

Samostavnik.

§. 2. Već u etimologiji bilo je kazano, da se u debatnom pismu pokraćuju sve sastavljenе rieči. A kao glavno pravilo, imajuće valjanost za celo debatno pismo, ima se smatrati sliedeće: rieč, koja je prediudčimi joj oznakami već naznačena i shvatljiva, smije se kratiti.

Iznimka 1. U sastavljenih riečih smije se označujuća (prva) rieč kratiti, jer se izpisana ili siglom zabilježena označena (druga) rieč ujedno s pokračenom označujućom progledati može, te tako nekim načinom čitanje s desne prema levoj nastane.

Pojedine rieči: (V. pril. str. 51.) Dragoljub, kažiput, punomoć, punoljetan, pravosudje, rukovoditi, zemljopis itd.

O p a z k a. Označujuće rieči, koje se daju mnogim označenim riečim prilagoditi, m o-

§. 1. Sintaksa je nauk o pogojih, pod kterimi se smejo deli stavka pokračevati.

Samostavnik.

§. 2. Vže v etimologiji bilo je rečeno, da se v debatnom pismu pokraćuju vse sestavljenе besede. A kot glavno pravilo, koje ima veljavnost za celo debatno pismo, ima se smatrati sliedeće: beseda, ki je po predstoječih oznakah vže naznačena i razumljiva, sme se skratiti.

Izjema 1. V sestavljenih besedah smese označujuča (prva) beseda pokratiti, ker se izpisana ali s siglo zabilježena označena (druga) beseda ob jednem s pokračeno označujučo progledati more, ter tako na neki način čitanje z desne proti levej nastane.

Pojedine besede: (V. pril. str. 51.) Dragoljub, kažipót, polnomoć, polnoleten, pravosódje, rókovođiti, zemljopis itd.

O p a z k a. Označujuće besede, koje se dado mnogim označenim besedam predpostaviti,

raju se kratiti. N. pr. knjigovodja, — tiskar, — veža itd.

Iznimka 2. Označena i označujuća rieč mogu se pokratiti tada, ako je *a)* barem jedna od njih sastavljena, *b)* ako barem jedna od obiju pokrata nutarnji glas u sebi sadržavala bude, bio taj samostalno zabilježen, bio s početnim ili konačnim glasom stopljen.

Pojedine rieči: (*V. pril. str. 51.*) Prirodoznanstvo, Habeascorpuse, eskomptbanka, general-major itd.

Opazka. U obče pak se ovaj način kračenja jako redko pojavljuje u našem jeziku, pošto nemamo mnogo sastavljenih rieči, a smo tim bogatiji glede izvadjanja rieči raznimi tvorkami.

(*Primjere vidi u prilogu str. 51.*)

Prevod primjera.

Na našem zavodu predaje se i knjigovodstvo. S velikim ponosom kaže Englezka: moja Habeascorpuse mene čuva. Zemljopis i prirodopis su školski predmeti.

§. 3. Jednostavne rieči krate se kao što i sastavljene, samo se ovdje neradi o prilogu.

Ako su dvie rieči, budi svojom naravju, budi svojom uporabom, tako uzko skopčane, da jedna drugu razjašnjuje, to se smije barem jedna od njih pokratiti. One su u istom odnošaju, kaošto označujuća i označena rieč u sastavljenih riečih. Kod asonancije i aliteracije krate se obično obie

mora jo se pokračevati. N. pr. knjigovodja, — tiskar, — veža itd.

Izjema 2. Označena i označujuća beseda morete se pokratiti tedaj, ako je *a)* vsaj jedna od njih sestavljena, *b)* ako bo vsaj jedna od obe pokrat notranji glas v sebi imela, budi da je ta samostalno zabilježen, budi da je s početnim ali nečnim glasom stopljen.

Pojedine besede: (*V. pril. str. 51.*) Prirodoznanstvo, Habeascorpuse, eskomptbanka, general-major itd.

Opazka. V obče pak se ta način kračenja jako redko pojavljuje v našem jeziku, ker nemamo mnogo sestavljenih besedij, a smo tim bogatejgi glede izvajanja besedij z raznimi tvorkami.

(*Primere glej v prilogu str. 51.*)

Prevod primerov.

Na našem zavodu predaje se tudi knjigovodstvo. Z velikim ponosom pravi Angleška: moja Habeascorpuse mene čuva. Zemljopis i prirodopis so školski predmeti.

§. 3. Jednostavne besede pokračuju se kakor sestavljene, samo se tu ne govori o prilogu.

Ako so dve besede, budi po svojej naravi, budi po svojej rabi, tako tesno spojene, da jedna drugo razjašnjuje, tedaj se sme vsaj jedna od njih skratiti. One so v istem odnošaju, kakor označujuća i označena beseda v sestavljenih besedah. Pri asonanciji i aliteraciji pokračuju se navadno obe besede.

*

rieči. U frazah može se tako-djer veznik i izostaviti.

(Primjere vidi u prilogu str. 51.)

Prevod primjera.

Bog je stvorio nebo i zemlju. Sve za vjeru i domovinu. Blagornjemu, koji ima glavu i srce na pravom mjestu. On se uči neprestano dan i noć.

§. 4. I oni samostavnici, koji su si u izreci protivni, mogu se na ovaj način kratiti.

Prevod primjera.

Vojnik se bori na život i smrt. Sreća i nesreća mjenaju se u čovječjem životu. Bila je velika radost, kad je došao car; svi ljudi, staro i mlado išlo je na kolodvor, da ga pozdravi. Manjina mora se zaključkom većine pokoravati. Ja sam tvoj dušom i telom. On je prestupio iz židovske vjere k kršćanstvu.

§. 5. Isto tako mogu se pokraćivati one rieči, koje se sravnjuju medju sobom.

(Primjere vidi u prilogu str. 51.)

Prevod primjera.

Kakovo djelo, takova plača. Ja se za-nj brinem, kao za lanjski snieg. On ima tako dobro oko kao sokô. Ova dva čovjeka gledaju se kao pas i mačka.

§. 6. Označujuća obća imena ili naslovi pokraćuju se (proti glavnому pravilu), jer se vlastita imena moraju izpisivati.

Prevod primjera.

Grad Zagreb. Dr. Kosta. Senator Šenoa. Prof. dr. Kos. Ljubić sen. i Ljubić jun. Narodne Novine. Jugoslavenski Stenograf. Privatan čovjek. Izvanredan slušatelj.

V frazah more se tudi veznik i izpuščati.

(Primere glej v prilogu str. 51.)

Prevod primerov.

Bog je stvaril nebo i zemljo. Vse za vero i domovino. Blagornjemu, ki ima glavo in srece na pravem mestu. On se uči neprestano dan i noč.

§. 4. Tudi oni samostavniki, ki so si v izreki protivni, morejo se na ta način pokraćevati.

Prevod primerov.

Vojnik se bori na život i na smrt. Sreća i nesreća menjajo se v človeškem životu. Bila je velika radost, kadar je došel car, vsi ljudje, staro in mlado šlo je na kolodvor, da ga pozdravi. Manjina mora se zaključkom većine pokoravati. Jaz sem tvoj dušo i telesom. On je prestopil iz židovske vere k kršćanstvu.

§. 5. Isto tako morejo se pokraćevati one besede, ki se primerjajo med seboj.

(Primere glej v prilogu str. 51.)

Prevod primerov.

Kakovo delo, takova plača. Jaz se za-nj toliko brigam, kakor za lanjski sneg. On ima tako dobro oko kakor sokol. Ova dva človeka gledata se kakor pes i mačka.

§. 6. Označujejoča obća imena ali naslovi pokračuju se (proti glavnemu pravilu), ker se vlastna imena morajo izpisovati.

Prevod primerov.

Grad Zagreb. Dr. Kosta. Senator Šenoa. Prof. dr. Kos. Ljubić sen. i Ljubić jun. Narodne Novine. Jugoslavenski Stenograf. Privaten človek. Izvallredan slušatelj.

(Dalje.)

Listovi o svetskej izložbi.

I.

V Parizu, 10. julija.

Naša namera nij, da bi v sledečih listovih podavali spoštovanim čitateljem strokovnjaško-tehnične opise vših proizvodov industrije in umetnosti, vših čudežev človeškega dela, kateri se morejo videti na parižkej svetskej izložbi. Naša zadača ima ozje meje. Promatrali boderemo v pisanim kaleidoskopu, kojega na Martovej poljani in na Trokaderu cel svet občuduje, samo najznameniteje predmete, kako in kde se nahajajo; ozirali se boderemo posebno na našo umetnost, t. j. stenografijo, a mimogredě boderemo opazovali tudi druge zanimive stvari. Gradiva nam tudi v tem obziru ne bode pomanjkovalo. —

Svetska izložba v Parizu ima svoj početek v političnih uzrokih in odnošajih. Ko je po dolgih in težkih notranjih bojih dne 25. februarja 1875 „Assemblée nationale“ Francozkej podarila novo republikansko ustavo, in ko so potem obči izbori leta 1876 republikancem pribavili silno večino, rodila se je precej pri njih misel, da osnujejo v Parizu občo svetsko izložbo. Republika hotela je s tem svetu pokazati, da je sedaj v Francozkej čvrsto utemeljena in silna, in da si je Francozka sama, silna in velika, opomogla od težkih udarcev, katere jej je zadal strašna vojska z Nemčijo. Podvzetje izgledalo je v prvem trenotku preveliko, skoraj nemogoče, in zatoraj je bilo naravno čuvstvo strmenja, s kojim je inozemstvo pozdravilo naznanilo o njem. Svetske izložbe so po uspehih dunajske i filadelfske nekoliko kredita izgubile; a sedaj vže leta 1878 nova izložba, to se ve da iz početka večino držav nij nič posebno mikalo. Znalo se je, da tu v prvem redu francozki interesi uplivajo. No Francozka se nij dala premotiti; z eneržijo podala se je na delo. Mlada republika zastavila je pri tem svojo čast, in v istini mógel je 1. maja. t. l. maršal Mak Mahon, predsednik republike, obdan s sjajnim krogom tujih knezov in princev, občo svetsko izložbo otvoriti.

Velikanska palača stoji na Martovem polju, silno monumentalno poslopje pokriva bližnji hrib Trokadero, a oboje skupaj je terrain, na kojem so zbrana dela umetnosti, proizvodi industrije, „čudeži svetâ“. Pogled s Trokadera na svetsko izložbo je prekrasen, človeška fantazija si ga skoraj predstaviti ne more. Pred tebo leži silna palača na Martovem polju sè svojimi visokimi fassadami, pred njo krasen, veliki park, a za njo mesto Pariz, — v istini krasna panorama!

Pariz! — beseda, ki nekako čudno, magično zamamlja celi svet! Izreka: „Na celej svetskej izložbi je Pariz sam najlepši!“ izgleda nam sicer paradoksna, in vendar je skoraj re-

snična. V njej moramo tudi iskati vzrok, zakaj mora izložba v Parizu zmirom reüssirati, ali bar nikedar popolnem ne spodelti; kajti lepota Pariza sama še zmirom zadostuje, da privabi tuje od vseh krajev svetih.

Francozka se toraj tudi nikakor nij zaračunila, ako je vže s početka s sigurnostjo mnogo gostov pričakovala. Ako-prem je bila izložba — kakor obično vse do sedaj — v prvih tednih še negotova in akoprem mesec maj letos nij bil preprizjan, je vendar vže iz početka prislo toliko gostov, da oficjalno potvrjeni dohodki istodobne dohodke svetske izložbe leta 1867 na daleko presegajo. Ta finančialni vspeh nij nevažen. Vodje in graditelji izložbe gospodarili so z denarji s tako souverainim zaničevanjem, da se je mnogo milijonov več potrošilo kakor je bilo dozvoljeno. Glavni poverjenik senator Krantz, ki je imel skoraj neomejeno polnomoč, hotel je vse v „velikem štalu“ izvesti, in storil je to tem bolj brez skrbi, ker je vedel, da dela po želji republikancev. Najbrže bode toraj tudi ta izložba imela velik deficit, kakor vse druge. No Francozka je bogata, ona lahko plača svojo „gloire.“

Francozka ima zadovoljstvo, da so se vsi narodi — izzemši samo Brazilijo, ako se dobro spominjamo — zbrali k razpisankemu „turniru dela in mira“ na Martovem polju.

Toliko za danas kot uvod. V prihodnjem listu ozrli se bodo na naš predmet, na stenografijo, a potem bodo došle še druge zanimive stvari iz svetske izložbe na red, — ako bode imel „Stenograf“ v to svrhu prostora na razpolaganje.

P. T.

D o p i s i .

Iz Zagreba, 13. srpnja.

Izpit iz stenografije i natjecanje djaka kr. vel. gimnazije zagrebačke u brzopisu držano je dne 11. o. m. pod predsjedanjem ravnatelja gimnaziskoga g. Franje Bradaške i nekolicine strukovnjaka, te nam je drago, što možemo reći, da je i jedno i drugo obavljeno na čast g. učitelju stenografije Ant. Bezenšeku. Ljetošnje natjecanje pokazalo je još ljepši napredak od lanjskoga, što nas veoma veseli; jer u tom vidimo znak, da je ova koristna znanost već dubok korjen ukvatila u našoj mladeži, te da će se uslijed toga lijepo razviti u zemlji. — Izpit vršio se je slijedećim redom: najprije bilo je ustmeno izpitivanje o teoriji I. i II. diela stenografije, koja je shodno podieljena na dva stenografska tečaja. Dotične primjere pisali su djaci na tablu. Izza toga slijedio je zanimiviji i za nestrukovnjaka shvatljivi dio, naime natjecanje u brzopisu. Djaka se je javilo k natjecanju,

nju 21, a dielili su se u 4 stepena brzine, u 1. su se javili oni, koji pišu 50—60, a u 4. oni, koji pišu do 100 rieči u minuti; 2. stepen imao je 70, a 3. stepen 80 rieči u minuti. Svakomu odjelu diktivalo se je 5 minuta.

Izza toga slijedilo je čitanje stenogramâ, koje je obavljeno velikom točnošću i kod većine posve gladko, kao da bi čitali obično pismo. — Na svršetku progovori g. ravnatelj, da poхvali napredak djaka i izjavи želju, da bi se na ovom zavodu ovakav nspredak u stenografiji, kao predmetu vrlo liepom i svakomu jako koristnom, i u buduće pokazivao. — Nagrade, koje je poklonila dielom Matica hrvatska, dielom g. učitelj toga predmeta, podieliti će se najvriednijim medju natjecatelji prigodom zaključne svečanosti na koncu školske godine.

„Narodne Novine“ (br. 159.)

Iz Zagreba, 13. srpnja.

(Brzopis na kr. gimnaziji zagrebačkoj.) U četvrtak 11. o. mjeseca prisustvovali smo izpitu iz brzopisa (stenografije) na kr. zagrebačkoj gimnaziji. Slušajući odgovore i gledajući okretno i brzo pisanje vrlih naših mladića, moramo s uspjehom biti posve zadovoljni, te čestitamo učitelju brzopisa g. Bezenšeku, koji svom snagom nastoji, da nam mlađež taj toli liep i koristan predmet obljudi. Bude-li tako nadalje mlađež u brzopisu napredovala, to ćemo za koju godinu imati brzopisaca u svakom stalištu, a to i jest potrebno, jer je brzopis potreban ne samo u školi, javnih viečanjih, nego i u svakom uredu. Kao najbolji dokaz liepa napredka u tom nauku napominjemo, da je bilo na izpitu djaka, koji su 100 reči u jednoj minuti, dakle 500 reči u 5 minuta napisali. Neka to tko kuša učiniti običnim pismom, — pa će odmah uviditi veliku korist, koju nam pruža brzopis ili tako zvana stenografija. Mi se samo čudimo, da nije taj predmet uveden već u sve srednje zavode. Ali da! Treba ponajprije učiteljâ brzopisa, a tih, kako rekosmo, biti će nastojanjem revnoga učitelja g. Bezenšeka naskoro dosta.

„Pučke novine“ (br. 28.)

Stenografska literatura.

„Těsnopisné listy“ br. 2. sadržavaju slijedeće članke: Izvješće komisije o promjenah pri IV. izdanju „těsnopisa českoga“. — O stenografskom pokretu. — Predstavka odbora I. praškoga stenogr. društva upravljena na gradsko zastupstvo kr. glavnoga grada Praga u pogledu stenografovanja njegovih sjednica. — Feuilleton. — Razne viesti.

Br. 3.: Fonografi i stenografi pred sudom I. — Izvješće komisije o promjenah i t. d. (Nastavak.) — Iz društva. — Praktične raduje. — Razne stenogr. viesti iz Veimara, Siska, Prage, Ljubljane i Maribora.

Br. 4.: Glavna skupština I. praškoga stenogr. društva, obdržavana dne 2. aprila. — Fonografi i stenografi pred sudom II. — Iznašaše stroja fonografskoga. — O papiru. (Nastavak.) — Dopis iz Hrudima.

Br. 5.: Jos. Raimund Novotny. — Fonografi i stenografi pred sudom III. — O papiru. — Objava.

** „*Stenografische Unterrichtsbriefe za samouko stenografije po Gabelsbergerjevem sistemu.*“ Spisal K. Faulmann (v začetku A. Hartlebena na Dunaju). Obsega 24 zvezkov po 25 nč. — Od teh listov došli so nam br. 17—24 i s tim je delo svršeno. — Poslednji listovi govore o stenografskej praksi ter zadržavajo mnogo na izkustvu temeljenih svetov i vežb. — Ako pregledamo celo delo, moramo reči, da je to najpopolnejša stenografska röčna knjiga, ki vse svoje prednjice prekosi. Kakor Toussaint-Langenscheidtovi listi v obče, tako imajo posebno Faulmanovi za stenografijo to namero, da učenca temeljito upoznajo z njegovim predmetom; jasno tolmačenje pravil, obširna praktična poraba njihova, znanstveno i zabavno gradivo za čitanje i vežbe za pisanje, prikladno ponavljanje učnega materijala itd. so sredstva, ki najsigurneje morejo voditi do cilja. — Založnik, ki je to delo po svojej navadi v jako krasnej obliku izdal, priredil je sedaj tudi kompletno izdanje tega dela, s dodatkom dveh ducentov stenografskih peres, po znižanej ceni 5 for., ako se celo delo na jedenkrat skupaj vzame.

G l a s n i k.

Kod izpita iz stenografije i natjecanja u brzopisu na kr. vel. gimnaziji u Zagrebu dne 11. o. m., o čem govore pobliže dopisi u ovom listu, pokazali su temeljito poznavanje sustava sa teoretičke strane i veliku spremnost u brzopisu sljedeći djaci: Iz II. stenogr. tečaja: 1. Vimmer Rudolf (iz V. razreda), 2. Bradiašević Franjo (iz V. razreda), 3. Šrepel Milivoj (iz VI. razreda). — Iz I. stenografskoga tečaja: 1. Horvat Gjuro (iz V. razreda), 2. Kučić Pavao (iz IV. razreda), 3. Prebeg Vladimir (iz V. razreda), 4. Vinković Miroslav (iz VII. razreda), 5. Peršić Andria (iz V. razreda), 6. Deželić Vladimir (iz IV. razreda), 7. Szallavary Franjo (iz II. a razreda). — Svi napomenuti budu javno odlikovani dne 25. srpnja prigodom gimnazijalne zaključne svečanosti nagradami, koje je poklonio djelomice slavni odbor „Matice hrvatske“, djelomice pakо gimnazijalni učitelj stenografije, i koje se sastoje u liepih knjigah u ukupnoj vrednosti od 24 for.

Osim navedenih zaslужili su javnu pohvalu zbog svoje utrajne marljivosti i veoma dobrog znanja sljedeći gimnazialci: Dogan Petar (iz II. sten. tečaja), Frankl Gjuro, Schweinburg Fridr., Siebenschein Robert, Horat Vatroslav, Bresslauer Gjuro, Kovačić Nikola i Šaller Pavao petoškolci; Kotlarski Antun, četvrtoskolac, Snidaršić Antun šestoškolac; Oreskovic Pavo trećoskolac. Ukupno bilo je u stenografske tečaje u drugom polječu ove školske godine upisanih 52 djaka, a u prvom polječu 62.

 Budući broj poslati ćemo samo onim p. n. abonentom, koji su barem za prvu polovicu ove godine predplatu namirili.

Prilog listu.

Br. 7.

Teč. III.

Na grobniku.

(P. Preradović.)

z u r e m	č r a t 8
P r a s,	v e s h - 8
g r ' m a	z c o t v
g r r -	w g l e 9 -

z b u z e n ,	f r o ' g k e
n e o l i ,	f g p / ?
g a o n n e	ch y n a f
w e o ..	- b p f -

~zg c z6	o zrh ocsa
~zwb ~,	~z ~ w
~w e z o g z b	o zp e z ab
-zef -	~z v o z -

~zr zy,	~ber d'g
~z o d,	~z e z,
ch o z n y	re'or d
~zw d -	(- z z -

~zr / z ~ w	~zr z h ~,
~z ~	~z r / z
~zw e o w	~z C / z
~zg z -	~z / z -

~z u - a -	b y g a a
~z ll o -	~z ll d ,
~z y l z	~z ll w h
~z P z z -	~z a - le -
	~z o e z d
	~z b c ,
	~z p v z o
	~z z ' l -

Debatno pismo.

S.2.

el, l, r, v, y, n, c, z -

z, x, v, o, u -

W-

wyjce re o t ce o a n i e n ,
w x o - w y - z o - w o (- t o) o w e -

S.3.

W-

w - b v , b - ej - , h - or m n z
z - p - z b - v o l j i - , -

S.4.

W-

w o l v - , l - al - na e n i s t o -
w y e y d , v . i - i g ' n u , e o d -
- f + n - z b e - , - i ' b e g a
- x -

S.5.

W-

z a p - z g t v u j w o - - -
w u n - z b e o n i - -

S.6.M-

ju - u b - v p r - ğ m - d o , d n -
 l n - n h y - t s - t a y -

Listovi o svetskej izložbi.

1.

N° 102 -

za - e u o e l b r a ! b r C 20 D b g o I
 nce zeb - rt, I c y b o e n o ^ e n o S u p -
 y f e b r y z - N v n r , n o n o n n n n n
 m - n b r a s l e o n b a o t m - e i s S , h
 o e r m a n y p t l h y , . z . e r y - e f x - - w
 z t n n n -

St n r c w , n b o , e y - n ' r o t
 f P n t c a z p b , o u y " p r e n y n ^ -
 n ^ r e u n s b y n ^ n b + n o ' p r u l ^ o e o a
 n u S t - y z b t n e d y p b k a - o n -
 e j o o , a n ^ e f P w n s ' g e b c o n
 o z b - n b s - n g w x o n ^ - f e u w b
 b n o n - n y p z d n b n - n - p t ^ o n n
 o n - b e p n i n d n , . d c s 7 8 n ^ t , P c e

120 + e ~ L m u n - L o ' e , u j s e p s t p u -
~ p o ~ e n - o i g w o ' n u - s e n g b ' V e l b ,
- u 2 1 2 + e y a n d e a r y e o o r v 4
S - N u l l t h

a n a l C i n d r , o r e a t m o r m i
A l t r a , i e o ' h u n - d e a p t m e n g , b y s -
n o l r a n S i ' n o , b o j t o s o e n - e t y
o a l ~ a t n . c a n j o l , e n v o a m . j n 26
w (a b) , e v o n o r .

28 - l o l v u n l e v b i j o o f f - m . n . n d
n o s t - a b o n s " a n d u e a - o o ' o r v o h -
- s - r - o t o f r ' t a b l i s h - e - n m o e -
v l a n o g b j e b e n u l t e t n - s -

j o h - m ~ j o h : ' c o n b . b ~ b
b r - g ' t n b e e a n - g b e p s t - g z z
e g h , ' o c c . n b y ' t b e g o r s h e d e s
b e e d e r f t f b t a n t o - j ~ w ~ n g - g -
c d ' t m b o o e n o f b a n g b e ' ~ " c s h n
e g n - e r a n o t a p ~ n / n o u n n b o t
e s o f q , - G - / P u l o x , ' a e a y g -

ab chv. i tří g mace - nji' v s u v e l
c. z n'.

j i r f e g e l ° ° ° - l u b g o b u l w u r , d e
n u b l u a - a - u - u l u -

T j e s u x e - , D a k h o u - s e
n L y , . r c y y e f z - , S t u u - v e n h y
S T R u u a -

2-1-

Raznice.

12° ih v - u n u u w o b x 11
n u b o - , z y o l e c j o y o d x 2662 ih v - c n
n 11 u l v - c t o p v - n ' 1 x v v o s , = p r =
o s , r g z n / p v - c w v z ' j ' s , v e l s o
n n z l y / p v - D a , v d r z o , w o - e s
r p v - p z z w v a - C n w o o d o , d o
n , r / z a i - n , s e , b - u - p v ,
r e l v o - n - z - a 1 b p v - h v a -
n l v ^z , p v - e z e e s - o y , n e l a f : s
o e u u - - e / j v u b , , p v - z j e n p d -
p a n , n e l n o , - a z e n ° , o e , n a b - p -

-222-222-222-222-222-222-
 22-22-22-22-22-22-22-22-22-
 22-22-22-22-22-22-22-22-22-

Ce²sga of en swl - e, "al, at
 On w lne^ a el - v or, f 30 Cr ea,
 .426 g a or - f 250 - ~ swl 3" pp
 .320 a .45" st - C 7 a n - b r /
 80" st, - 2 os en ~ swl ne 6' er
 24" ~ - 2 os 300 - d' gr - he na
 n - (i) 13, t. 6 n - rfe or? .en n
 g - e ts gie - ef H 78, - gr - ' 3/4,
 7 ~ 6 6 n -

CT - 1 n - h v . . . y 86 2662

No. -

---

f'ce3 ~ b, ?7-86. - 8e'osn
an - , 19, 28 fe - ~ b es w jec. ,
en b o g r f e n m a g w R - c b e g r u
an e'c e n b L e n o , ch - n h o z e n
juc 10 'm n ! 2 g n n D a l e v n g - e c e
ch n 'ea n (n g), x n n 'n k g -
juc e c e n - n s n L . 6 g f r e n : f o ~ h a n g

Kulturno-historične stvari.

<u>2700 h o 12 j 6 obz</u>	pr 428 24 n 60, R 23 m 18 obz o 30 v 7 obz 12, R' 26 n 5 obz ~ na e 7 obz e - R' ~, s t, -
----------------------------	---

<u>270° - m nač</u> obz 20°, r 10' ~, g 4' j 20 98', z 20 842'. re a p 3".	s 90 10 obz e 12.5 7 obz, v obz, 7 14 a 1 obz e 130° - reh 12 00, 10', 10 2 00 - pr -
---	--

<u>m 60 097, obz 2</u> obz e 1' obz ~, obz 24 n - de a 24 n -	15 - m 60 097 obz 2 obz e 1' obz ~, obz 24 n - de a 24 n -
<u>20 up. reh 10' j 2</u> 4" - ~ obz, na e 1' n 2°, ~ up. ej -	pr 87' x 2° obz ex en s 6 obz -

<u>w e. a 10' w pr,</u>	s 20 097 2 00
-------------------------	---------------

<u>j 20 097 -</u>	..	<u>e jce 1 obz</u>
-------------------	----	--------------------